

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนบ้านโพหวาย

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส16102

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา 2569

จำนวน 40 ชม.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ เวลา 7 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น
โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เวลา 5 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นายพรหมพิริยะ อยู่สุข
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

อนุสาวรีย์ครูส่ายของ วัดคณาญจน์

ตำหนักออกอกเกียน
(ศาลเจ้าออกเกียน)

ประเพณีชักพระ

ประเพณีทอดผ้าป่าหน้าบ้าน (พุ่มผ้าป่า)

เรียนรู้ประวัติศาสตร์ เข้าใจท้องถิ่น ภูมิใจในรากเหง้า
พัฒนาสู่อนาคตอย่างยั่งยืน

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

โรงเรียนบ้านโพหวาย

รายวิชา ประวัติศาสตร์

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปีการศึกษา 2569

รหัสวิชา ส16102

จำนวน 40 ชม.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง วิธีการศึกษาประวัติศาสตร์

เวลา 7 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เวลา 5 ชม.

ครูผู้สอน นายพรหมพิริยะ อยู่สุข ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

ใช้สอนระหว่างวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. 2569

เวลา _____ น.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

2. ตัวชี้วัด

ป.6/1 อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

3. สาระสำคัญ

การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง มีความน่าเชื่อถือ และการยกตัวอย่างสถานที่สำคัญในท้องถิ่น จะทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 นักเรียนสามารถบอกที่มาของจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ (knowledge)

4.2 นักเรียนสามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองได้ (process)

4.3 นักเรียนเห็นคุณค่าโดยสามารถนำเสนอประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นไปใช้ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ (Attitude)

5. สาระการเรียนรู้

การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 6.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 6.2 ความสามารถในการคิด
- 6.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 7.1 มีวินัย
- 7.2 ใฝ่เรียนรู้
- 7.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

8. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 8.1 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สุราษฎร์ธานี มาจากไหน ?
- 8.2 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น
- 8.3 ใบกิจกรรม สรุปองค์ความรู้ ความคิดรวบยอด
- 8.4 การต่อยอดความรู้ และแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียน นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปศึกษาสถานที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่นักเรียนสนใจ 1 สถานที่ โดยจัดทำในรูปแบบแผนที่ความคิด

9. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method)
ชั่วโมงที่ 1
1) ครู นักเรียน ทักทาย สนทนากันเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน เกี่ยวกับ “ภูมิลำเนาเดิมของนักเรียน” 3) นักเรียนชม “วีดิทัศน์ เรื่อง กำเนิดจังหวัดสุราษฎร์ธานี เบื้องลึกเมืองเก่าแก่ในภาคใต้” พร้อมกับสังเกต รวบรวมข้อมูล และบันทึกลงใน ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง สุราษฎร์ธานี มาจากไหน ? ในประเด็นต่อไปนี้ 3.1) บุคคลในเหตุการณ์คือใคร 3.2) บุคคลในเหตุการณ์ทำอะไร 3.3) เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด 3.4) เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน 3.5) เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลอย่างไร 4) ตัวแทนนักเรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสังเกต รวบรวมความรู้ เกี่ยวกับที่มาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method)

- 5) ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน เกี่ยวกับ “ถ้าพูดถึงอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี นักเรียนจะนึกถึงอะไร”
- 6) นักเรียนตอบคำถาม ครูพิจารณาคำตอบของนักเรียนและเขียนลงในกระดาน
- 7) ครูสรุปความรู้ในสิ่งที่นักเรียนตอบคำถามและนำเสนอ “คำขวัญประจำอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี” เพื่อเชื่อมโยงความรู้สู่กิจกรรมต่อไป
- 8) นักเรียน ทบทวนความรู้เดิม โดยการเล่น “เกม AR เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์”
- 9) นักเรียนศึกษา “วีดิทัศน์ เรื่อง นักสืบประวัติศาสตร์” เพื่อเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
- 10) นักเรียนเน้นย้ำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยการร้อง “เพลง 5 ขั้นตอนประวัติศาสตร์”
- 11) ครูชี้แจงกิจกรรม และให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม จำนวน 6 กลุ่ม (กลุ่มเดิมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา) จับสลาก “สถานที่และประเพณีที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี” กลุ่มละ 1 ใบ ประกอบด้วย ประเพณีชักพระและทอดผ้าป่า พระธาตุศรีสุราษฎร์ วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง อนุสาวรีย์ครูล่ายอง วิศุกกาญจน์ ศาลเจ้าฮกเกี้ยน และวัดไทร (บ้านดอน)
- 12) ครูอธิบายวิธีการศึกษาเรียนรู้ตาม ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น พร้อมทั้งชี้แจงกำหนดการไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

ชั่วโมงที่ 2 - 4

- 13) นักเรียนแต่ละกลุ่มเดินทางไปศึกษา “แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น” ประกอบด้วย
 - 13.1) พระธาตุศรีสุราษฎร์
 - 13.2) วัดโพธาราม
 - 13.3) วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง
 - 13.4) อนุสาวรีย์ครูล่ายอง วิศุกกาญจน์
 - 13.5) ศาลเจ้าฮกเกี้ยน
 - 13.6) วัดไทร (บ้านดอน)
- 14) นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น โดยใช้ “วิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน” โดยครูทำหน้าที่เป็นโค้ช คอยสังเกต และให้คำแนะนำ ระหว่างที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 14.1) การกำหนดหัวข้อที่สนใจในท้องถิ่น
 - 14.2) การรวบรวมหลักฐานข้อมูล
 - 14.3) การตรวจสอบหลักฐาน
 - 14.4) การตีความหลักฐาน
 - 14.5) การสรุปและนำเสนอข้อมูล

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ (Historical Method)
15) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสร้างสรรค์ “ผลงานเชิงดิจิทัล” ในการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น และเตรียมส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการเรียนรู้หน้าชั้นเรียน ในช่วง 1 ชั่วโมงถัดไป
ชั่วโมงที่ 5
16) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการเรียนรู้ประวัติศาสตร์เชิงดิจิทัลหน้าชั้นเรียน 17) ครูช่วยเสริมแรง ให้กำลังใจนักเรียน และให้เพื่อนแต่ละกลุ่มช่วยกันประเมินกลุ่มที่นำเสนอ 18) นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้ สรุปความคิดรวบยอด และประเมินตนเอง ลงใน ใบสรุปองค์ความรู้ ความคิดรวบยอด ในประเด็นต่อไปนี้ 18.1) การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นมีข้อดีอย่างไร 18.2) สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้ คืออะไร 18.3) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากน้อยเพียงใด 18.4) นักเรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด 18.5) นักเรียนจะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคมได้อย่างไร 19) ครูให้ตัวแทนนักเรียน อาสาสมัคร ตอบคำถามในประเด็นดังกล่าว 20) ครูมอบหมายชิ้นงานให้กับนักเรียน เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้และแสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียน นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ ไปศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่นักเรียนสนใจ 1 สถานที่ โดยจัดทำในรูปแบบแผนที่ความคิด และนัดหมายส่งผลงานในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

10. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 10.1.1 เกม AR เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
- 10.1.2 เพลง 5 ขั้นตอน ประวัติศาสตร์
- 10.1.3 รูปภาพ “คำขวัญอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี”
- 10.1.4 สลาก “สถานที่และประเพณีที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี”
- 10.1.5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย ใบความรู้ และรูปภาพ หัวข้อ ประเพณีชักพระและทอดผ้าป่า พระธาตุศรีสุราษฎร์ วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง อนุสาวรีย์ครูถ้ำยอง วิศุภกาญจน์ ศาลเจ้าฮกเกี้ยน และวัดไทร (บ้านดอน)
- 10.1.6 วิดีทัศน์ เรื่อง นักสืบประวัติศาสตร์
- 10.1.7 วิดีทัศน์ เรื่อง กำเนิดจังหวัดสุราษฎร์ธานี เบื้องลึกเมืองเก่าแก่ในภาคใต้ เข้าถึงได้จาก https://youtu.be/db-NghnhQdc?si=NlnJA_25kVc0fPeQ
- 10.1.8 กระดานไวท์บอร์ด

10.2 แหล่งการเรียนรู้

10.2.1 วัดโพธาราม

10.2.2 ศาลเจ้าฮกเกี้ยน

10.2.3 วัดไทร (บ้านดอน)

10.2.4 พระธาตุศรีสุราษฎร์

10.2.5 วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง

10.2.6 อนุสาวรีย์ครูล่ายอง วิศุภกาญจน์

11. การวัดและการประเมินผล

รายละเอียด	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
จุดประสงค์การเรียนรู้			
1) นักเรียนสามารถบอกที่มาของจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ (K)	- ตรวจใบกิจกรรมที่ 1	- แบบประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล (กิจกรรมที่ 1)	- นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านการประเมิน
2) นักเรียนสามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองได้ (P)	- ตรวจใบกิจกรรมที่ 2	- แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม (กิจกรรมที่ 2)	- นักเรียนได้ระดับคุณภาพดี (2) ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน
3) นักเรียนเห็นคุณค่าโดยสามารถนำเสนอประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นไปใช้ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ (A)	- ตรวจใบสรุปองค์ความรู้ ความคิดรวบยอด	- แบบประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล (สรุปองค์ความรู้)	- นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- นักเรียนได้ระดับคุณภาพดี (3) ขึ้นไป ถือว่าผ่านการประเมิน
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน			
1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 60 ถือว่าผ่านการประเมิน

12. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจแผนการจัดการเรียนรู้
ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วมีความคิดเห็นดังนี้

12.1 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

☒ ครบถ้วนและถูกต้อง ☐ ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ควรปรับปรุงพัฒนา

12.2 ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษา

☒ สอดคล้อง ☐ ยังไม่สอดคล้อง ควรปรับปรุงพัฒนา

12.3 รูปแบบของการจัดการเรียนรู้

☒ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ☐ ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนา

12.4 สื่อการเรียนรู้

☒ เหมาะสมกับรูปแบบของการจัดการเรียนรู้
☐ ยังไม่เน้นเหมาะสมกับรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนา

12.5 การประเมินผลการเรียนรู้

☒ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
☐ ยังไม่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนา

12.6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลงชื่อ

(นางสาวสุภาภรณ์ นิลเวช)

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ

แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ครบถ้วน 100% ไม่จำเป็นต้องแก้ไข
ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้.

ลงชื่อ

(นายเกริกฤทธิ์ นิลอุบล)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพหวาย

แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม ครบถ้วน 100% ไม่จำเป็นต้องแก้ไข
ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้.

ลงชื่อ

(นายเอกฉัตร ชุมศรี)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพหวาย

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 1 ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 2 ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 3 ผู้เรียนได้สร้างความรู้เอง หรือได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 4 ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 5 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 6 ผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

2. ปัญหาและอุปสรรค

3. แนวทางการแก้ไข

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 7 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....

.....

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

.....

.....

.....

ตัวชี้วัดที่ 8 ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. แนวทางการแก้ไข

.....

.....

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อผู้เรียน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

ภาคผนวก

สื่อการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

เกม AR เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

เพลง 5 ขั้นตอน ประวัติศาสตร์

เข้าถึงได้จาก https://youtu.be/db-NghnhQdc?si=NlnJA_25kVc0fPeQ

รูปภาพ “คำขวัญอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี”

สลาก “สถานที่และประเพณีที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี”

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย ใบความรู้ และรูปภาพ

ประเพณีชักพระ

พระธาตุศรีสุราษฎร์

วัดพัฒนาราม

วัดสวนหลวง วิเศษกาญจน์

ศาลเจ้าสกเกี้ยน

วัดไทร

1. ประเพณีชักพระและทอดผ้าป่า

มรดกแห่งศรัทธา: ประเพณีชักพระ ทอดผ้าป่า และแข่งเรือยาว จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เอกลักษณ์แห่งพิธีกรรมและศรัทธา

รถพ่นพระและเรือพ่นพระ
งานศิลปกรรมท้องถิ่นที่ตกแต่งเป็นรูปสัตว์
หิมพานต์ เช่น พญานาค เพื่อใช้ในขบวนแห่

สืบทอดความยิ่งใหญ่กว่า 1,000 ปี
เป็นประเพณีเก่าแก่ที่มีหลักฐานปรากฏมา
ตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยเรืองเรือง

การชักพระทั้งทางบกและทางน้ำ
อัญเชิญพระพุทธรูปประดิษฐานบน "พ่นพระ"
ที่ตกแต่งอย่างวิจิตรแล้วลากแห่ไปตาม
ถนนและแม่น้ำตาปี

กิจกรรมไฮไลท์และสีสันแห่งงานบุญ

การแข่งเรือยาวและเพลงเรือ
กิจกรรมสร้างความสนุกสนานในแม่น้ำตาปีที่
สะท้อนวิถีชีวิตความผูกพันกับสายน้ำของชุมชนสุราษฎร์

พุ่มผ้าป่าหนึ่งเดียวในไทย
ชาวบ้านจัดพุ่มผ้าป่าประดับประดาสวยงามไว้หน้าบ้าน
ทั่วทั้งเมืองเพื่อกำบุญในเช้าวันแรม 1 ค่ำ

การแข่งเรือยาวและเพลงเรือ
กิจกรรมสร้างความสนุกสนานในแม่น้ำตาปีที่สะท้อน
วิถีชีวิตความผูกพันกับสายน้ำของชุมชนสุราษฎร์

คืนวันออกพรรษา
(ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11)
ทั่วเขตเทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานี
การจัดพุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน

วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11
ถนนสายหลักและแม่น้ำตาปี
ขบวนแห่พระบกและพระน้ำ

หลังพิธีชักพระเสร็จสิ้น
สำน้ำตาปี หน้าศาลากลางจังหวัด
การแข่งขันเรือยาว

NotebookLM

ประเพณีชักพระ

มรดกวัฒนธรรมอันงดงามของชาวไทย

ประเพณีชักพระคืออะไร?

ประเพณีชักพระ หรือ ประเพณีลากพระ เป็นประเพณีสำคัญของชาวภาคใต้ จัดขึ้นใน **วันออกพรรษา (แรม 1 ค่ำ เดือน 11)** เพื่อแสดงความเคารพและระลึกถึงพระพุทธรูป และสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชน

รู้หรือไม่?

ประเพณีชักพระ เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของภาคใต้และสืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน

ประวัติความเป็นมา

ตามพุทธประวัติ

- 1 พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระมารดา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์
- 2 เมื่อครบพรรษา พระองค์เสด็จกลับสู่โลกมนุษย์
- 3 พุทธศาสนิกชน มารับเสด็จด้วยความเลื่อมใส
- 4 อัญเชิญพระพุทธเจ้าขึ้นบุษบกและแห่ไปรอบเมือง

วิธีการจัดงานชักพระ

- 1 สร้าง "เรือพระ" หรือ "นมพระ"
- 2 ประดับตกแต่งอย่างสวยงาม
- 3 อัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบก
- 4 ใช้เชือกลากไปตามถนนหรือทางน้ำ
- 5 ชาวบ้านร่วมกันทำบุญและถวายภัตตาหาร

เรือพระทางบก

เรือพระทางน้ำ

กิจกรรมภายในงาน

- ตีกลองและบรรเลงดนตรีพื้นบ้าน
- ร้องเพลง สร้างความสนุกสนาน
- ประกวดเรือพระสวยงาม
- ทำบุญตักบาตร ถวายภัตตาหาร
- พบปะสังสรรค์ สร้างความสามัคคีในชุมชน

คุณค่าของประเพณีชักพระ

แสดงความเคารพต่อพระพุทธเจ้า

สืบทอดพระพุทธศาสนา

อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

สร้างความสามัคคีในชุมชน

ส่งเสริมการท่องเที่ยว

สรุป

ประเพณีชักพระเป็นประเพณีสำคัญของภาคใต้ ที่สะท้อนถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ความร่วมมือของชุมชน และการสืบทอดวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าให้คงอยู่สืบไป

“ชักพระวันออกพรรษา ร่วมศรัทธาชาวไทย สืบสานวัฒนธรรมไทย ให้คงอยู่ตลอดไป”

สแกนเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเพณีชักพระ

ประเพณีทอดผ้าป่าหน้าบ้าน (พุ่มผ้าป่า)

ริเริ่มครั้งแรกใน พ.ศ. 2467 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โดย นางพยอม สารสิน เป็นผู้ริเริ่มชักชวนชาวบ้านในตำบลเมือง
จัดทำพุ่มผ้าป่าขึ้นหน้าบ้านตนเองในคืนก่อนวันออกพรรษา
เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุในการออกเดินบิณฑบาตโปรดสัตว์

ประวัติและจุดเริ่มต้น

ในอดีตสมัยพุทธกาล
การแสวงหาผ้าของพระสงฆ์เป็นเรื่องยาก ชาวบ้านจึงนำผ้าไปแขวนไว้ตามต้นไม้หรือกิ่งไม้ เพื่อให้พระไปพบและนำไปทำจีวร

พ.ศ. 2467 จุดเริ่มต้นในสุราษฎร์ธานี
เกิดไอเดียการจัด พุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน ขึ้นเป็นครั้งแรกในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดย นางพยอม สารสิน ได้ริเริ่มชักชวนเพื่อนบ้านในตำบลเมืองจัดทำพุ่มผ้าป่า

ธรรมเนียมนี้กลายเป็นเอกลักษณ์ สืบต่อมาจนปัจจุบันและถือเป็นหนึ่งเดียวในโลก

ศรัทธา สร้างบุญ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น
ความดีงามที่อยู่คู่ชาวสุราษฎร์ธานี

รูปแบบการจัดพุ่มผ้าป่า

การจัดพุ่มผ้าป่าจะดำเนินการใน **คืนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 (ก่อนวันชักพระ)**

- การทำพุ่ม**
นำต้นไม้หรือกิ่งไม้ มาปักไว้ที่หน้าบ้าน หรือหน้าร้านค้า อย่างสวยงาม
- องค์ประกอบพุ่ม**
ผูกผ้าไตรหรือผ้าเหลือง 1 ผืน ท่อไว้ที่กิ่งไม้ พร้อมกับห้อยบริวารผ้าป่า เช่น เครื่องไทยธรรม ข้าวสาร อาหารแห้ง และเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับพระภิกษุ
- การทอดผ้าป่า**
รุ่งเช้า พระสงฆ์จะออกเดินบิณฑบาต และแวะชักพุ่มผ้าป่าตามบ้านเรือนต่าง ๆ

ปัจจุบัน

ประเพณีทอดผ้าป่าหน้าบ้าน (พุ่มผ้าป่า) มักจัดควบคู่ไปกับงานประเพณี **ชักพระ (ลากพระ)** และแข่งเรือยาวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

“ร่วมทำบุญ สืบสานประเพณีอันดีงาม”
ประเพณีทอดผ้าป่าหน้าบ้าน (พุ่มผ้าป่า) ความภาคภูมิใจของชาวสุราษฎร์ธานี

สร้างบุญ
เสริมกุศล

สืบสาน
วัฒนธรรม

เชื่อมโยง
ชุมชน

สู่ความสุข
และความเจริญ

องค์ประกอบของ พุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน

ประเพณีอันดีงาม สืบสานศรัทธา ออกพรรษา สุราษฎร์ธานี

รากฐานจากครั้งพุทธกาล

ในครั้งพุทธกาล ผ้าป่าหรือที่เรียกว่า “ผ้าบังสุกุลจีวร” คือผ้าเป็นผืนที่ไม่มีเจ้าของแน่นอน ซึ่งอาจถูกทิ้งอยู่ตามป่าดง ช้างป่า ตามถนนหนทาง หรือมีลักษณะการห้อยอยู่ตามกิ่งไม้ ซึ่งการนำผ้าไปห้อยไว้ตามกิ่งไม้มีไว้มีความสอดคล้องและน่าจะเป็นรากฐานของการจำลองรูปแบบจัดทำพุ่มผ้าป่าหน้าบ้านในปัจจุบัน

ผู้ริเริ่มประเพณี
เอกสารระบุว่า ประเพณีการจัดทอดผ้าป่า และการพิจารณาชักผ้าบังสุกุลในเขตกาลออกพรรษาของจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้ริเริ่มคือนางพยอม เรืองถ่อสกุล (สารสิน)

ขั้นตอนและช่วงเวลาการจัดพุ่มผ้าป่า

คืนขึ้น 15 ค่ำ
เดือน 11
จัดตั้งพุ่มผ้าป่า
หน้าบ้าน

รุ่งเช้า
วันออกพรรษา
พระสงฆ์ออกเดินบิณฑบาต
และชักพุ่มผ้าป่า

เจ้าภาพ/ชาวบ้าน
ร่วมทำบุญ เสียบปัจจัย
อนุโมทนาบุญ

องค์ประกอบหลักของพุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน

- กิ่งไม้หรือต้นไม้จำลอง**
นำกิ่งไม้หรือต้นไม้มาปักไว้ในกระถางหรืออัฐิทราย ตั้งไว้บริเวณหน้าบ้าน เพื่อจำลองเป็นต้นไม้ในป่า
- ผ้าจีวร สบ หรือผ้าขนหนู**
นำมาพาดหรือห้อยไว้บนต้นไม้ เพื่อจำลองผ้าบังสุกุล ให้พระสงฆ์มาทำพิธีชักผ้า
- ของใช้ในชีวิตประจำวัน (เครื่องบริวารผ้าป่า)**
เช่น สบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ผงซักฟอก ยารักษาโรค เครื่องเขียน ฯลฯ นำมาห้อยประดับไว้ที่พุ่ม
- ป้ายชื่อและคำอุทิศ**
เขียนชื่อผู้ทำบุญและคำอุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ล่วงลับหรือเพื่อเป็นสิริมงคล
- การประดับตกแต่งและปัจจัย**
อาจมีการประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ กระดาษเงินกระดาษทอง หรือไฟประดับเพื่อความสวยงามในเวลากลางคืน และมีการเสียบปัจจัย (เงิน) ร่วมทำบุญ

ความหมายและอานิสงส์

การจัดพุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา แสดงออกถึงความศรัทธา ความสามัคคีในชุมชน และอำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุในการออกบิณฑบาต เป็นบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่และเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

“ทาน ศรัทธา สามัคคี สืบสานประเพณีอันดีงาม”

พุ่มผ้าป่าสวยงามตามคำคืน

พระสงฆ์รับบิณฑบาต

ร่วมทำบุญ เสียบปัจจัย

อนุโมทนาบุญ สร้างสิริมงคล

2. พระธาตุศรีสุราษฎร์

พระธาตุศรีสุราษฎร์: ศูนย์รวมศรัทธาและความงามแห่งเขาท่าเพชร

ประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่า

ปูชนียสถานองค์แรกแห่งเมืองบ้านดอน
 W.ศ. 2500
 เริ่มสร้างโดยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนเพื่อเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง

สถาปัตยกรรมศรีวิชัยประยุกต์
 องค์พระธาตุมีรูปร่างสูงสง่าคล้ายกับพระเจดีย์ สลักศิลปะแบบศรีวิชัย ประดับลวดลายปูนปั้นที่สวยงาม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

พระบาทมีปกเกล้า ณ เขาท่าเพชร
 รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระพันปีหลวง เสด็จฯ สักการะและทรงปลูกต้นไม้พระยอดไว้เป็นสิริมงคลในปี 2502

ธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และประเพณีแห่งศรัทธา

ผืนป่าใกล้เมืองและจุดชมวิวกว้างในราม
 ตั้งอยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาท่าเพชร สามารถมองเห็นวิวเมืองได้โดยรอบ

ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุศรีสุราษฎร์
 งานประจำปีวันที่ 26-27 มีนาคม ของทุกปี เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสืบสานศรัทธา

แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ 2,906 ไร่
 อุดมด้วยสัตว์ป่า เช่น กระรอก และนกนานาชนิด ก้นกลางป่าดิบแล้งและป่าเบญจพรรณ

หัวข้อ	รายละเอียด
เวลาทำการ	06.00 - 18.00 น.
การเดินทาง	ห่างจากตัวเมืองสุราษฎร์ธานี ประมาณ 6 กิโลเมตร
ติดต่อสอบถาม	ททท. สำนักงานสุราษฎร์ธานี โทร. 0 7728 8817-9

© NotebookLM

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเขาท่าเพชร

เรียนรู้ธรรมชาติ อนุรักษ์สัตว์ป่า สืบสานวัฒนธรรม

ที่ตั้ง
 ตั้งอยู่ในพื้นที่พัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาท่าเพชร หรือบริเวณของภูเขาทั้งหมด

ลักษณะพื้นที่
 พื้นที่โดยรอบเป็นป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ มีความร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่เหมาะสำหรับพักผ่อน ไม่ค่อยมีแมลง ไม้คอกแล่น กระบถก หวายแดง เป็นต้น

สัตว์ป่าที่พบในพื้นที่

กระรอก

หมูป่า

นกปรอด

นกกระเจี๊ยบสี

ยังสามารถพบสัตว์นานาชนิดที่อยู่อาศัยภายในพื้นที่ อาทิ กระรอก หมูป่า นกปรอด นกกระเจี๊ยบสี เป็นต้น

จุดเด่นของเขาท่าเพชร

- ▶ บนยอดเขาเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุศรีสุราษฎร์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ▶ เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสัตว์ป่าอย่างใกล้ชิด
- ▶ จุดชมวิวกว้างที่ดั่งสวรรค์ของเมืองสุราษฎร์ธานีและอำเภอไทย
- ▶ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ และเส้นทางเดินป่า เหมาะสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

งานแห่ผ้าห่มพระธาตุศรีสุราษฎร์และธรรมชาติเขาท่าเพชร

เป็นงานประจำปีที่จะจัดขึ้นเพื่อสืบสานประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น อันเป็นการห่มผ้าพระธาตุศรีสุราษฎร์ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนเขาท่าเพชรให้คงอยู่สืบไป

เที่ยวอย่างรู้ค่า อนุรักษ์อย่างยั่งยืน

- ❌ ไม่ทำลายพืชและสัตว์ป่า
- ❌ ไม่ทิ้งขยะ รักษาความสะอาด
- ❌ ไม่ส่งเสียงดังรบกวนสัตว์
- ➡ เดินตามเส้นทางที่กำหนด
- ➡ ช่วยกันรักษาธรรมชาติ เพื่อไว้คงอยู่ตลอดไป

“ธรรมชาติคือชีวิต ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อโลกของเรา”

ประวัติการสร้าง พระธาตุศรีสุราษฎร์

ปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมืองสุราษฎร์ธานี

ความเป็นมา

พระธาตุศรีสุราษฎร์ (หรือที่เรียกกันว่าพระธาตุเขาท่าเพชร) เป็นปูชนียสถานองค์แรกที่ชาวบ้านดอน (อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี) ร่วมแรงร่วมใจกันจัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำเมือง โดยก่อสร้างสำเร็จเมื่อวันที่ **27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500** องค์พระธาตุตั้งอยู่บนยอดเขาท่าเพชร ห่างจากตัวเมือง ไปทางทิศใต้ประมาณ **6 กิโลเมตร**

ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

- ✓ องค์พระธาตุมีความสูง **12.50 เมตร**
- ✓ ตั้งอยู่บนฐานแปดเหลี่ยม
- ✓ รูปทรงสูงเรียวคล้ายสำเภาหรือเสาอศอก
- ✓ ประดับด้วยลวดลายปูนปั้น ศิลปะแบบ ศรีวิชัยประยุกต์ผสมผสานกับศิลปะ รัตนโกสินทร์ตอนต้นที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์
- ✓ บริเวณส่วนยอดได้มีการบรรจุ พระบรมสารีริกธาตุ **2 องค์** และ พระธาตุของพระพุทธสาวกอีก **16 องค์**

ความสำคัญและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

1 การเสด็จพระราชดำเนิน ของรัชกาลที่ 9

วันที่ **27 มีนาคม พ.ศ. 2502** พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ 9) และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงสักการะ พระธาตุศรีสุราษฎร์ และทรงปลูก **“ต้นพะยอม”** ไว้เพื่อเป็นสิริมงคล

ต้นพะยอม

2 พระบรมราชูปถัมภ์

รัชกาลที่ 9 ได้ทรงรับพระธาตุแห่งนี้ไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ **24 มิถุนายน พ.ศ. 2508** จึงมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า **“พระธาตุศรีสุราษฎร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์”**

3 การบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

ในปี พ.ศ. 2527 สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน แทนพระองค์มาทรงประกอบพิธีบรรจุ พระบรมสารีริกธาตุ และทรงปลูก **“ต้นเคี่ยม”** ซึ่งเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไว้เป็นที่ระลึกด้วย

ต้นเคี่ยม

ประเพณีที่สำคัญ

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญและเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติรัชกาลที่ 9 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงได้ริเริ่มจัดงาน **“ประเพณีแห่ผ้าห่มพระธาตุศรีสุราษฎร์ แลธรรมชาติน้ำท่าเพชร”** ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2553 และก้าว คืบหน้าจัดงานอย่างยิ่งใหญ่ในวันที่ **26-27 มีนาคม** ของทุกปี (ตรงกับวันที่รัชกาลที่ 9 เคยเสด็จเยือน)

แห่ผ้าห่มพระธาตุ

ทำบุญตักบาตร

การแสดงพื้นบ้าน

จำหน่ายสินค้าชุมชน

ชมธรรมชาติเขาท่าเพชร

“ศรัทธาแห่งแผ่นดิน สืบสานวัฒนธรรม คู่บ้านคู่เมืองสุราษฎร์ธานี”

ความหมายและคุณค่า

- ✿ ศูนย์รวมจิตใจของชาวสุราษฎร์ธานี
- ✿ แสดงออกถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา
- ✿ เชื่อมโยงประวัติศาสตร์กับสถาบันพระมหากษัตริย์
- ✿ สืบสานวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

3. วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง

4. อนุสาวรีย์ครูล่ายอง วิศุกกาญจน์

วีรชนครูผู้กล้าแห่งบ้านดอน: ครูล่ายอง วิศุกกาญจน์

สรุปชีวประวัติและวีรกรรม

ข้อมูลพื้นฐาน
 ชนิกัณเฑ์ เกิด พ.ศ. 2459 ชาวจังหวัดภูเก็ต
 การศึกษา มัธยมศึกษา 8 (ภูเก็ตวิทยาลัย) และ ป.ป. (กรุงเทพฯ)
 ตำแหน่งสุดท้าย ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี

11:15 น. วาระสุดท้ายของวีรชน

เหรียญชัยสมรภูมิและยศจำเริญเอก
 ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิและ
 แต่งตั้งยกย่องเป็นกรณีพิเศษหลังเสียชีวิต

08:00 น. กองทัพญี่ปุ่นบุกขึ้นฝั่งบ้านดอน

กองทัพอากาศญี่ปุ่นบุกกลางดาดบ้านดอน
 กองทัพอากาศญี่ปุ่นบุกกลางดาดบ้านดอน
 ท่ามกลางสายฝนและพ้องเสียงระฆังระฆัง

จับปืนพระรามหกสู้ศึก
 ครูล่ายองได้รับเอาอาวุธปืนและเข้าประจำ
 แนวรบด้านปีกขวาเพื่อต้านทานการบุก

วาระสุดท้ายของวีรชน

“สู้มัน”
 - อนาคตจากสุดท้าย
 คำพูดสุดท้ายที่ครูล่ายองกล่าวกับลูกศิษย์
 ก่อนจะสิ้นใจในอุ้งมือกลางสมรภูมิ

“วันวิญญาณ” แห่งโรงเรียนสุราษฎร์ธานี
 ทุกวันที่ 8 ธันวาคม จะมีพิธีวางพวงมาลา
 และกองนกวิญญาณสวดเพื่อรำลึกถึงท่าน

© NotebookLM

บทวิญญาณสดุดี

แปดธันธ์แปดสีนนั้น ญี่ปุ่นยกทัพครอบ ไทยชาติมหาคหมกยทอน จึงรวมฤทธิ์แรงต้าน ประวิงทัพญี่ปุ่นด้วย รักชาติศาสนาภักดิ์รียปอง เลิกชายชื้อล่ายอง พลีชีพชชาติภัก บวรมิตรศิษย์ญาติพ้อง ต่างมอบกายพิ กตัญญูกตเวที มุ่งแผ่กุศลนิอม	ดัสกร รูกบ้าน ทัพหยุด อยู่ฤ คืนทั้ง ชายหญิง ทำนอง ยุทธพ้อ ปกาสสู วิศุก-กาญจน์ เฮย เกียรติไว้ กลางสมร ภักดี จิตพร้อม เทิดเกียรติคุณเฮย ระลึกเปื้อง แปดธนู
---	--

ครูลำยอง วิศวกาญจน์

วีรบุรุษแห่งบ้านดอน ผู้เสียสละเพื่อแผ่นดิน

ครูผู้กล้าหาญ อุทิศชีวิตปกป้องบ้านเมืองจากการรุกรานของกองทัพญี่ปุ่น
ยกย่องเป็นวีรบุรุษผู้เสียสละ เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และลูกศิษย์

1 ประวัติส่วนตัวและการศึกษา

- เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2459 ภูมิสำเนาเดิมเป็นชาวจังหวัดภูเก็ต บิดาชื่อนายแดง มารดาเชื่อนางย้อย วิศวกาญจน์
- เริ่มต้นการศึกษาระดับประถมที่โรงเรียนปลูกปัญญา และเรียนต่อระดับมัธยมที่โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 8
- จากนั้นได้เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อศึกษาต่อวิชาครู จนได้รับประกาศนียบัตรครูประโยคประถม (ป.ป.)

โรงเรียนปลูกปัญญา

โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย

ประกาศนียบัตรครูประโยคประถม (ป.ป.)

2 ประวัติการทำงาน

- เริ่มรับราชการครูครั้งแรกที่จังหวัดกระบี่
- ได้รับการแต่งตั้งให้ย้ายมาดำรงตำแหน่ง ครูประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่โรงเรียนสุราษฎร์ธานี
- ครูลำยองเป็นที่รู้จักในฐานะครูที่มีความสุขุมเยือกเย็น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเอาใจจริงเอาใจ

โรงเรียนสุราษฎร์ธานี

3 วีรกรรมในสงครามโลกครั้งที่ 2

- วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 กองทัพญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่ตลาดบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเช้าวันนั้น ประชาชนและลูกเสือกำลังเตรียมการ ซักซ้อมพิธีฉลองวันรัฐธรรมนูญ
- เมื่อเกิดการรุกรานและไม่สามารถเจรจากันได้ ครูลำยองซึ่งเป็น ผู้ควบคุมกลุ่มลูกเสือ ได้รับแจกอาวุธเป็นปืนพระรามหกและเข้าร่วมกับ ชาวบ้านและเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อสู้รบต้านทานกองทัพญี่ปุ่น
- ท่านเข้าประจำแนวรบทางด้านปีกขวา โดยใช้รั้วสังกะสีเป็นที่กำบัง และสามารถยิงทหารญี่ปุ่นเสียชีวิตได้หลายคน
- แต่เมื่อทหารญี่ปุ่นบุกหนักขึ้นทางปีกซ้าย ครูลำยองหาทางออกไม่ได้ จึงโผล่ศีรษะขึ้นเหนือสังกะสีเพื่อประทับปืนยิง เป็นเหตุให้ถูกทหารญี่ปุ่น ยิงเข้าที่หน้าผาก
- ท่านเสียชีวิตลงเมื่อเวลา 11.15 น. ของวันเดียวกัน โดยมีลูกเสือชื่อ บุญรอด ชมตันติ เข้าไปประคอง และท่านได้กล่าวคำพูดสุดท้ายก่อน สิ้นลมหายใจว่า “สู้มัน”

ลูกเสือ บุญรอด ชมตันติ

อนุสาวรีย์
ครูลำยอง วิศวกาญจน์

4 เกียรติยศและอนุสรณ์รำลึก

- จากวีรกรรมความกล้าหาญและเสียสละในครั้งนั้น ทางราชการได้นำความ กราบบังคมทูล ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน เหรียญชัยสมรภูมิ และแต่งตั้งยศทหารให้ท่านเป็น **จ่าสิบเอก**
- เพื่อเป็นการรำลึกถึงคุณงามความดี ขุนวิชาการพิศิษฐ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสุราษฎร์ธานีในขณะนั้น ได้กำหนดให้วันที่ 8 ธันวาคมของทุกปี เป็น **“วันวิทยุญาณ”**
- โดยทางโรงเรียนจะมีการจัดพิธีการเคารพดวงวิญญาณ มีการวางพวงมาลา หน่อกล้วยของครูลำยอง (รูปปั้นคนหนุ่มยืนตัวตรงถือหนังสือ) และมีการท่อง “บทวิทยุญาณสดุดี” ซึ่งประพันธ์โดยคุณครูแก้ว พรหมสวัสดิ์ เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์และยกย่องเกียรติคุณของท่านมาจนถึงปัจจุบัน

เหรียญชัยสมรภูมิ

ยศ จ่าสิบเอก

พิธีวางพวงมาลาและสักการะดวงวิญญาณ

“ชีวิตของท่าน คือแบบอย่าง
ของความกล้าหาญ เสียสละ
เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์
และลูกศิษย์ตลอดไป”

ครูลำยอง วิศวกาญจน์ * วีรบุรุษผู้เสียสละ ผู้เป็นความภาคภูมิใจของชาวสุราษฎร์ธานีตลอดกาล

5. ศาลเจ้าฮกเกี้ยน

ตำนานศรัทธา “ตำหนักฮกเกี้ยนบ้านดอน”: จากรากเหง้าสู่ความรุ่งเรืองแห่งสุราษฎร์ธานี

จุดกำเนิดและศรัทธาที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ

องค์เทพประธานจากบทกลอนเกียน:
อัญมณีองค์สุดท้ายอยู่องค์เอก 3 องค์
นารูปงามเป็นเจ้าองค์ประธาน

องค์ประธานในฮกเกี้ยนบ้านดอน:
ห่อหุ้มโดยกลุ่มบ้านดอน:
ห่อหุ้มโดยกลุ่มบ้านดอน 5 หมู่
แต่เป็นชุมชนลี้ภัยของชาวจีนใน
ย่านความเจริญตลาดล่าง

การบูรณะสู่ความสวยงามและนามใหม่

พ.ศ. 2540 - 2548:
ยุคแห่งการปฏิสังขรณ์:
บูรณะครั้งใหญ่ 2 ครั้ง
ที่การก่อสร้างได้ใหม่
และปรับปรุงภูมิทัศน์
ให้สวยงาม

พ.ศ. 2548:
สร้างเทพเจ้าประจำ
ประตูใหม่และปรับปรุง
ระบบไฟประดับ

พ.ศ. 2550:
จัดพิธีอัญเชิญ
เทพเจ้าฮกเกี้ยน
มาประดิษฐาน

พ.ศ. 2550:
วันถึง 9 เดือน 9 (ปฏิทินจีน):
วันฉลองวันเทพเจ้าฮกเกี้ยน
ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อ
“วันฮกเกี้ยน” หรือ “วันฮกเกี้ยน”

พ.ศ. 2496:
วิกฤตการณ์น้ำท่วมใหญ่: ชาวจีนส่วนหนึ่งที่หนีภัยจาก
จีนหนีภัยจากจีนเข้ามาในไทยและมาตั้งถิ่นฐาน
ในย่านความเจริญตลาดล่าง

พ.ศ. 2548:
ยุคแห่งการปฏิสังขรณ์:
บูรณะครั้งใหญ่ 2 ครั้ง
ที่การก่อสร้างได้ใหม่
และปรับปรุงภูมิทัศน์
ให้สวยงาม

พ.ศ. 2550:
วันถึง 9 เดือน 9 (ปฏิทินจีน):
วันฉลองวันเทพเจ้าฮกเกี้ยน
ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อ
“วันฮกเกี้ยน” หรือ “วันฮกเกี้ยน”

ศาลเจ้าฮกเกี้ยน

ศูนย์รวมศรัทธา สืบสานวัฒนธรรมชาวฮกเกี้ยนบ้านดอน

ชาวฮกเกี้ยน เป็นชาวจีนกลุ่มแรกๆ ที่อพยพจากประเทศจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐาน เป็นกลุ่มชุมชนที่อยู่ในย่านความเจริญ
ตั้งแต่ตรอกไม้ไผ่ยาว ไปถึง ชุมชนตลาดล่าง ได้ร่วมใจกันสร้าง ศาลเจ้าฮกเกี้ยนขึ้น เพื่อใช้เป็นศูนย์รวมของชาวฮกเกี้ยน
และชาวจีนทั่วไป โดยมีสภาพอาคารเป็นครั้งศึก และครั้งใหม่

ผู้ริเริ่มก่อตั้งศาลเจ้าฮกเกี้ยน

ผู้ใหญ่ชาวฮกเกี้ยนในชุมชนที่เป็นแกนนำในสมัยนั้น ได้แก่

- ๑. คุณนายฮกเกี้ยน ชัยสง (เจ้าของตลาดกลางบ้านดอน)
- ๒. นายจุนสัว แซ่เอ็ง (ร้านกิมเต็ง)
- ๓. นายคางยง แซ่เอ็ง (ร้านเอ็งยว)
- ๔. เจ็กอ๋อง (ร้านฮกเกี้ยน)
- ๕. นายฮกเกี้ยน แซ่เอ็ง (ร้านฮกเกี้ยน)

เหตุเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ พ.ศ. ๒๕๔๖

ในเดือนพฤษภาคม เวลาประมาณ ๐๒.๐๐ น. เกิดเพลิงไหม้ครั้งใหญ่
เผาผลาญสิ่งของมากมายของตลาดบ้านดอนไปหมดสิ้น รวมทั้งศาลเจ้าฮกเกี้ยน
ด้วยเหตุความวิบัติครั้งนี้คือองค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว เจ้าแม่กวนอิม
และเจ้าแม่กวนอิม ชาวฮกเกี้ยนจึงได้ร่วมกันบูรณะ และเปิดองค์เทพเจ้า
และองค์เอ็งยวขึ้นใหม่จากองค์เดิมที่ไหม้ครั้งนั้น

ตำนานชาวฮกเกี้ยนจึงได้ร่วมกันก่อสร้างศาลเจ้าฮกเกี้ยนขึ้นใหม่ขึ้นมา
และมีการอัญเชิญองค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว และเจ้าแม่กวนอิม
และองค์เอ็งยวมาประดิษฐานที่ใหม่

การบูรณะและพัฒนาศาลเจ้าโดยลำดับ

พ.ศ. ๒๕๒๕
จัดพิธีเปิดอาคาร
หอประชุมศาลเจ้าฮกเกี้ยน
ซึ่งเป็นอาคารที่สร้างขึ้น
ติดกับศาลเจ้าฮกเกี้ยน

พ.ศ. ๒๕๔๐
ได้จัดให้มีการบูรณะ
ปรับปรุงศาลเจ้าครั้งใหญ่
เป็นครั้งแรก เช่น
จัดสร้างหอนั่งประธาน
องค์เทพเจ้าฮกเกี้ยน
จัดตกแต่งภายในศาลเจ้า
เป็น

พ.ศ. ๒๕๔๔
ได้จัดสร้างเทพเจ้า
ประจำประตูศาลเจ้าใหม่
ให้ดูน่าเกรงขาม

พ.ศ. ๒๕๔๘
ได้มีการบูรณะปรับปรุงศาลเจ้า
ครั้งใหญ่เป็นครั้งที่สอง
ทั้งด้านหน้า ด้านหลัง ภายในและ
ภายนอกศาลเจ้า อาทิ การปฏิ
การเชื่อมภายในใหม่ จัดพื้นที่
สร้างร้านค้าหน้าของศาลเจ้า ทำ
อาคารใหม่ รวมถึงการตกแต่ง
ประติมากรรมต่างๆ เพื่อให้ความ
สวยงามน่าประทับใจ

พ.ศ. ๒๕๕๐
ภายใต้การนำของคณะกรรมการ
และคณะกรรมการฯ ได้เห็นชอบให้มีการปรับปรุงอาคารศาลเจ้าฮกเกี้ยนใหม่
เพื่อความสวยงาม และที่สำคัญคือ ให้รูปลักษณ์ของศาลเจ้า มีความถูกต้องและสอดคล้อง
ตามคำเรียกในภาษาจีนที่เรียกว่า “ศาลเจ้าฮกเกี้ยนและวัฒนธรรมฮกเกี้ยน”
และเป็นที่ยอมรับจาก “ศาลเจ้าฮกเกี้ยนและวัฒนธรรมฮกเกี้ยน”
เป็น “ศาลเจ้าฮกเกี้ยนและวัฒนธรรมฮกเกี้ยน” เพราะองค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว
เป็นอัญมณีองค์เอก และเป็นที่เคารพบูชาของชาวฮกเกี้ยน
และเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ ทางคณะกรรมการบริหาร
ได้จัดให้มีการอัญเชิญองค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว และเจ้าแม่กวนอิม
ประจำศาลเจ้าฮกเกี้ยนมาประดิษฐานที่ใหม่ เพื่อให้อาณาประชาราษฎร์
และประชาชนทั่วไปได้เคารพสักการะ

วันฉลองประจำปี

วันที่ ๙ เดือน ๙
ของทุกปี
(นับตามปฏิทินจีน)

จะเป็นวันฉลองวันเกิดของ
องค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว
องค์เทพเจ้าฮกเกี้ยนเอ็งยว
ตำหนักฮกเกี้ยนบ้านดอน

โดยจัดให้มีการเคารพ
สักการบูชาตลอดทั้งวัน
และร่วมรับประทานอาหาร
เพื่อความสามัคคีและสามัคคี

6. วัดไทร (บ้านดอน)

วัดไทร (บ้านดอน)

วัดเก่าแก่ใจกลางเมืองบ้านดอน

สันนิษฐานว่าก่อสร้างขึ้นในสมัยอาณาจักรศรีวิชัย ระหว่าง พ.ศ. ๑๓๐๐ ถึง พ.ศ. ๑๕๐๐

อุโบสถหลังปัจจุบันสร้างขึ้นแทนหลังเดิมที่ชำรุดเสียหาย โดยใช้แบบแปลนของพระอุโบสถ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร กรุงเทพฯ ในสมัยหลวงพ่อยุย (พระอนุสรณ์ธรรมศาสตร์) เป็นเจ้าอาวาส

ศาลาการเปรียญไม้ ๒ ชั้น สร้างเมื่อ พ.ศ. 2475

- กว้าง 12 เมตร ยาว 28 เมตร สูง 18 เมตร
- สร้างด้วยไม้เต็งเสาหลุมพื่อไม้เนื้อแข็งอย่างดี
- หลังคาการก่อสร้างอย่างประณีต
- ลักษณะการก่อสร้างดูภายนอก คล้ายอุโบสถ แต่สร้างเป็น 2 ชั้น
- ชั้นบน ใช้เป็นห้องประชุมและเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณร
- ชั้นล่าง ใช้เป็นที่ประกอบกิจการศาสนาของพุทธบริษัท

ประวัติความเป็นมา

ศาลาการเปรียญไม้ ๒ ชั้นนี้ได้อาศัยแรงกายแรงใจศรัทธาและชาวบ้านเป็นปัจจัยสำคัญมากกว่าทุนทรัพย์เพราะทางวัดไม่มีรายได้และมีผู้มีจิตศรัทธาและบริจาคเงินร่วมก่อสร้างพระอุโบสถเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อชาวบ้านได้เห็นการก่อสร้างอันน่าเลื่อมใส ต่างก็ได้บริจาคทรัพย์คนละเล็กคนละน้อย สิ้นเงินประมาณ 5,615 บาท 89 ศดางค์ของการก่อสร้างศาลาการเปรียญไม้หลังนี้

ศาลาลี้หลังนี้เคยใช้เป็น

ที่ประกอบศาสนกิจ และใช้เป็นสถานที่ศึกษา สอนสอบของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง สาขาสุราษฎร์ธานี เมื่อ พ.ศ. 2478 ถึง 2483

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ศาลาการเปรียญแห่งนี้ ถูกใช้เป็นที่พักการของทหารญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 ญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้บุกยึดเอาศาลาการเปรียญแห่งนี้เป็นฐานบัญชาการการรบในครั้งนั้นด้วย

วัดไทร (บ้านดอน): พลิกตำนานศาลาไม้และหน้าประวัติศาสตร์เมืองสุราษฎร์ฯ

ยุคก่อร่างสร้างตัวและสถาปตยกรรมอันวิจิตร

รากฐานจากอาณาจักรศรีวิชัย
สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในอ่าว พ.ศ. 1300 - 1500 ซึ่งในยุคที่รุ่งเรือง

อุโบสถถอดแบบจากวัดดังในกรุงเทพฯ
ใช้แบบแปลนจากวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามเพื่อความงาม

ศาลาการเปรียญไม้แห่งครุฑ (พ.ศ. 2475)
สร้างจากไม้เนื้อแข็งสูง 18 เมตร โดยอาศัยแรงกายแรงใจจากชาวบ้านเป็นหลัก

บทบาทสำคัญบนหน้าประวัติศาสตร์ไทย

สนามสอบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ช่วง พ.ศ. 2478-2483 เคยใช้เป็นสถานที่สอบของ มธก. สาขาสุราษฎร์ธานี

8 ธันวาคม 2484: ฐานบัญชาการทหารญี่ปุ่น
ถูกยึดเป็นฐานรบหลักเมื่อครั้งญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกในสงครามโลกครั้งที่ 2

งบประมาณสร้างศาลาเพียง
฿,615 บาท
สะท้อนถึงพลังศรัทธาของชาวบ้านที่บริจาคทรัพย์คนละเล็กคนละน้อยจนสำเร็จ

ใบกิจกรรมที่ 1

สุราษฎร์ธานี มาจากไหน?

คำชี้แจง : ให้นักเรียนรับชมวิดีโอ เกี่ยวกับกำเนิดจังหวัดสุราษฎร์ธานี เบื้องลึกเมืองเก่าแก่
ในภาคใต้ จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

1 บุคคลในเหตุการณ์คือใคร

2 บุคคลในเหตุการณ์ทำอะไร

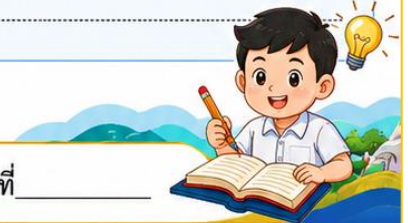
3 เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด

4 เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน

5 เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลอย่างไร

ชื่อ - นามสกุล _____ เลขที่ _____

ใบกิจกรรมที่ 2

เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

กลุ่มที่ _____ เรื่อง _____

สมาชิกในกลุ่ม

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1 ขั้นที่ 1 การกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา

หัวข้อ :

คำถามทางประวัติศาสตร์ :

2 ขั้นที่ 2 การรวบรวมหลักฐานและข้อมูล

หลักฐานชั้นต้น (Primary Sources)

คือ หลักฐานที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับเหตุการณ์
เช่น จดหมายเหตุ ภาพถ่าย ข้าวของเครื่องใช้ เอกสารโบราณ
คำบอกเล่าของผู้เห็นเหตุการณ์ เป็นต้น

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

หลักฐานชั้นรอง (Secondary Sources)

คือ หลักฐานที่ผู้ศึกษาได้รวบรวม/เรียบเรียง/วิเคราะห์
จากหลักฐานชั้นต้นอีกทอดหนึ่ง
เช่น หนังสือเรียน บทความ งานวิจัย สารคดี เว็บไซต์ เป็นต้น

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

3 ขั้นที่ 3 การตรวจสอบหลักฐาน

4 ขั้นที่ 4 การตีความและวิเคราะห์หลักฐาน

5 ขั้นที่ 5 การสรุปและนำเสนอข้อมูล

ใบสรุปองค์ความรู้ ความคิดรวบยอด

1 การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นมีข้อดีอย่างไร ✦

2 สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้ คืออะไร ✦

3 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากน้อยเพียงใด ✦

☐ มากที่สุด

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

☐ น้อยที่สุด

4 นักเรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนในครั้งนี้มากน้อยเพียงใด ✦

☐ มากที่สุด

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

☐ น้อยที่สุด

5 นักเรียนจะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคมได้อย่างไร ✦

สุราษฎร์ธานี

ชื่อ - นามสกุล.....

เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน้าเดียว

แผนการจัดการเรียนรู้หน้าเดียว

เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส16102 | ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 | แผนที่ 3 | เวลา 5 ชั่วโมง | ปีการศึกษา 2569

 ครูผู้สอน นายพรหมพิริยะ อยู่สุข ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านโพหวาย สพ.สุราษฎร์ธานี เขต 1

1 มาตรฐานและตัวชี้วัด

- ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์อย่างเป็นระบบ
- ป.6/1 อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

2 สารสำคัญ

การศึกษาท้องถิ่นด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ช่วยให้ได้อะไรที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเข้าใจคุณค่าของสถานที่สำคัญในท้องถิ่น

3 จุดประสงค์การเรียนรู้ K-P-A

- K** บอกที่มาของจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้
- P** ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นได้
- A** เห็นคุณค่าและนำประโยชน์จากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไปใช้ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมได้

4 กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

กระตุ้นความคิด ขมวดิทัศน์
กำเนิดจังหวัดสุราษฎร์ธานี
เล่นเกม AR ร้องเพลง 5 ขั้นตอน
และแบ่งกลุ่มจับสลากแหล่งเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 2-4

ลงพื้นที่ศึกษาแหล่งเรียนรู้
และปฏิบัติตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
5 ขั้นตอน

ชั่วโมงที่ 5

นำเสนอผลงานเชิงดิจิทัล
ประเมิน สรุปองค์ความรู้
และต่อยอดเป็นแผนที่ความคิด

1

กำหนดหัวข้อ

2

รวบรวมหลักฐาน

3

ตรวจสอบหลักฐาน

4

ตีความหลักฐาน

5

สรุปและนำเสนอ

5 สื่อและแหล่งเรียนรู้

เกม AR | เพลง 5 ขั้นตอน | วิดีทัศน์ |
ใบกิจกรรม | ชุดความรู้ท้องถิ่น

พระธาตุศรีสุราษฎร์ | วัดโพธาราม |
วัดพัฒนาราม พระอารามหลวง |
อนุสาวรีย์ครูเสียดอง วิศวกรรม |
ศาลเจ้าชุกเกียน | วัดไทร (บ้านดอน)

6 การวัดและประเมินผล

- K** ตรวจใบกิจกรรมที่ 1 ผ่านร้อยละ 60
- P** ประเมินกิจกรรมกลุ่มและใบกิจกรรมที่ 2 ระดับดีขึ้นไป
- A** ตรวจใบสรุปองค์ความรู้ ผ่านร้อยละ 60

★ **คุณลักษณะ:** มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน

👥 **สมรรถนะ:** การสื่อสาร การคิด และการใช้ทักษะชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ (ส16102)
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านโพหวาย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

29

แบบประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง สุราษฎร์ธานี มาจากไหน ?

คำชี้แจง ตรวจสอบกิจกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงระดับคะแนน

ที่.	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม (20)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล		
		ความถูกต้องของเนื้อหา	มีการใช้ภาษาอย่าง	ความคิดสร้างสรรค์	ความสะอาดสวยงาม	ความตรงต่อเวลา			ร้อยละ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1		4	4	4	4	4					
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
รวม											
เฉลี่ย											
ร้อยละ											

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

ผลการประเมิน

นักเรียนทั้งหมด.....คน

ผ่าน จำนวน.....คน

ไม่ผ่าน จำนวน.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				รวม
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
1. ความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดมีรายละเอียดครอบคลุมทุกส่วน	เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดมีรายละเอียดครอบคลุม	เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนดมีรายละเอียดครอบคลุมบางส่วน	เนื้อหาไม่เป็นไปตามที่กำหนดมีรายละเอียดไม่ครอบคลุม	4
2. มีการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง	ใช้คำสอดคล้องกับเนื้อหา สะกดคำถูกต้อง มีวรรคตอน	ใช้คำสอดคล้องกับเนื้อหา สะกดคำถูกต้อง มีวรรคตอน เป็นส่วนใหญ่	ใช้คำสอดคล้องกับเนื้อหา การสะกดคำใช้วรรคตอน ถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	ใช้คำสอดคล้องกับเนื้อหา การสะกดคำใช้วรรคตอน ภาพรวมไม่ถูกต้อง	4
3. ความคิดสร้างสรรค์	แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ และเป็นระบบ	แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ แต่ยังไม่เป็นระบบ	มีความน่าสนใจ แต่ยังไม่มีความคิดแปลกใหม่	ไม่แสดงแนวคิดใหม่	4
4. ความสะอาดสวยงาม	ชิ้นงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม	ชิ้นงานมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นส่วนใหญ่	ชิ้นงานมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นส่วนน้อย	ชิ้นงานไม่ค่อยสะอาด ขาดความเรียบร้อย	4
5. ความตรงต่อเวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 3 วันขึ้นไป	4
รวม					20

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 – 20	ดีมาก (4)
14 – 17	ดี (3)
10 – 13	พอใช้ (2)
9 ลงมา	ปรับปรุง (1)

เกณฑ์การผ่านการประเมิน : นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 60 ถือว่า “ผ่านการประเมิน” (12 คะแนนขึ้นไป)

แบบประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
ใบงานกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

สมาชิกในกลุ่มที่ 1

.....

.....

.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงระดับคะแนน

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			หมายเหตุ
		1	2	3	
1	สามารถกำหนดหัวข้อที่สนใจในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม				
2	สามารถรวบรวมหลักฐานข้อมูล และจำแนกหลักฐานได้ถูกต้อง				
3	สามารถตรวจสอบตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานได้อย่างเป็นระบบ				
4	สามารถการตีความหลักฐาน เรียงลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญได้				
5	สามารถสรุปและนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาได้อย่างถูกต้อง				
6	ร่วมวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานได้อย่างเหมาะสม				
7	ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ				
8	ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์				
9	ร่วมแสดงความเป็นผู้นำและผู้ตามในโอกาสที่เหมาะสม				
10	ร่วมกันทำกิจกรรมเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด				
คะแนน					
รวมคะแนน					
ระดับคุณภาพ					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

เกณฑ์การประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			รวม
	ดีมาก (3)	ดี (2)	พอใช้ (1)	
1. การกำหนดหัวข้อ	สามารถกำหนดหัวข้อที่สนใจในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม	สามารถกำหนดหัวข้อที่สนใจในท้องถิ่นได้	กำหนดหัวข้อที่ศึกษาในท้องถิ่นยังไม่น่าสนใจ	3
2. การรวบรวมหลักฐานข้อมูล	สามารถรวบรวมหลักฐานข้อมูล และจำแนกหลักฐานได้ถูกต้อง	สามารถรวบรวมหลักฐานข้อมูลและจำแนกหลักฐานได้เป็นส่วนใหญ่	สามารถรวบรวมหลักฐานข้อมูล และจำแนกหลักฐานได้เป็นส่วนน้อย	3
3. การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐาน	สามารถตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานได้อย่างเป็นระบบ	สามารถตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานได้อย่างเป็นระบบส่วนใหญ่	สามารถตรวจสอบข้อมูลและหลักฐานได้อย่างเป็นระบบส่วนน้อย	3
4. การตีความหลักฐาน	สามารถตีความหลักฐานเรียงลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญได้อย่างถูกต้อง	สามารถตีความหลักฐานเรียงลำดับเหตุการณ์ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สามารถตีความหลักฐานเรียงลำดับเหตุการณ์ถูกต้องเป็นส่วนน้อย	3
5. การสรุปและนำเสนอ	สามารถสรุปและนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	สามารถสรุปและนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	สามารถสรุปและนำเสนอข้อมูลที่ศึกษาได้ถูกต้องเป็นส่วนน้อย	3
6. การวางแผนและแบ่งหน้าที่	สมาชิกทุกคน ร่วมวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานเป็นระบบ อย่างเหมาะสม	สมาชิกส่วนใหญ่ ร่วมวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานเป็นระบบ อย่างเหมาะสม	สมาชิกบางส่วน ร่วมวางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงานเป็นระบบ อย่างเหมาะสม	3
7. การร่วมมือกันทำงาน	สมาชิกทุกคน ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ	สมาชิกส่วนใหญ่ ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย	สมาชิกบางส่วน ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3
8. การแสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคน ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	สมาชิกส่วนใหญ่ ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	สมาชิกบางส่วน ร่วมแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์	3
9. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	สมาชิกทุกคน แสดงออกถึงความเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างเหมาะสม	สมาชิกส่วนใหญ่ แสดงออกถึงความเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างเหมาะสม	สมาชิกบางส่วน แสดงออกถึงความเป็นผู้นำและผู้ตามอย่างเหมาะสม	3
10. ความตรงต่อเวลา	ร่วมกันทำกิจกรรมเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด	ร่วมกันทำกิจกรรมเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด ไม่เกิน 10 นาที	ร่วมกันทำกิจกรรมเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด เกิน 10 นาที	3
รวม				30

ผลการประเมิน

นักเรียนทั้งหมด.....คน

ผ่าน จำนวน.....คน

ไม่ผ่าน จำนวน.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
26 – 30	ดีมาก (3)
21 - 25	ดี (2)
1 – 20	พอใช้ (1)

เกณฑ์การผ่านการประเมิน : นักเรียนได้ระดับคุณภาพดี (2) ขึ้นไป ถือว่า “ผ่านการประเมิน”

แบบประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ใบสรุปองค์ความรู้ ความคิดรวบยอด

คำชี้แจง ตรวจสอบใบกิจกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม (20)	ระดับคุณภาพ	สรุปผล		
		บอกข้อดีของการศึกษา	สรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้	การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ความสะอาดสวยงาม	ความตรงต่อเวลา			ร้อยละ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		4	4	4	4	4					
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
รวม											
เฉลี่ย											
ร้อยละ											

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

ผลการประเมิน

นักเรียนทั้งหมด.....คน

ผ่าน จำนวน.....คน

ไม่ผ่าน จำนวน.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การประเมินกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน				รวม
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
1. บอกข้อดีของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น	สามารถบอกข้อดีของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ตรงประเด็น	สามารถบอกข้อดีของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ตรงประเด็น ส่วนใหญ่	สามารถบอกข้อดีของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ตรงประเด็น บางส่วน	สามารถบอกข้อดีของการศึกษาประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นได้ถูกต้อง ไม่ตรงประเด็น	4
2. สรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้	สามารถสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ได้ครอบคลุมทุกส่วน	สามารถสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ได้ครอบคลุม	สามารถสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ได้ครอบคลุมบางส่วน	สามารถสรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ ไม่ครอบคลุม	4
3. การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม	ระบุการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้อย่างสร้างสรรค์	ระบุการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นส่วนใหญ่	ระบุการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้เป็นบางส่วน	ไม่สามารถระบุการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ได้	4
4. ความสะอาด สวยงาม	ชิ้นงานมีความสะอาด เรียบร้อย สวยงาม	ชิ้นงานมีความสะอาด เรียบร้อย เป็นส่วนใหญ่	ชิ้นงานมีความสะอาด เรียบร้อย เป็นส่วนน้อย	ชิ้นงานไม่ค่อยสะอาด ขาดความเรียบร้อย	4
5. ความตรงต่อเวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนด	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่ากำหนด 3 วันขึ้นไป	4
รวม					20

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 – 20	ดีมาก (4)
14 – 17	ดี (3)
10 – 13	พอใช้ (2)
9 ลงมา	ปรับปรุง (1)

เกณฑ์การผ่านการประเมิน : นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 60 ถือว่า “ผ่านการประเมิน” (12 คะแนนขึ้นไป)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	มีวินัย			ใฝ่เรียนรู้			มุ่งมั่นในการทำงาน			รวม 9 คะแนน	ระดับ คุณภาพ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		1	2	3	1	2	3	1	2	3				
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														
21														
22														
23														
24														
25														
รวม														
เฉลี่ย														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

ผลการประเมิน

นักเรียนทั้งหมด.....คน

ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ไม่ผ่าน จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย	
คะแนน/ความหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้
3/ดีเยี่ยม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน
2/ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน
1/ผ่าน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม

2. ใฝ่เรียนรู้	
คะแนน/ความหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้
3/ดีเยี่ยม	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ
2/ดี	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ บ่อยครั้ง
1/ผ่าน	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นบางครั้ง

3. มุ่งมั่นในการทำงาน	
คะแนน/ความหมาย	พฤติกรรมบ่งชี้
3/ดีเยี่ยม	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด
2/ดี	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น
1/ผ่าน	ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 – 9	ดีเยี่ยม (4)
4 – 6	ดี (3)
1 – 3	ผ่าน (2)
0	ไม่ผ่าน (1)

เกณฑ์การผ่านการประเมิน : นักเรียนได้ระดับคุณภาพดี (3) ขึ้นไป ถือว่า “ผ่านการประเมิน”

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง สังกัดพฤติกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสามารถ ในการสื่อสาร	ความสามารถในการคิด	ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต	รวม 9 คะแนน	ระดับ คุณภาพ	ร้อยละ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	3	3					
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
รวม									
เฉลี่ย									
ร้อยละ									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นายพรหมพิริยะ อยู่สุข)

ผลการประเมิน

นักเรียนทั้งหมด.....คน

ผ่าน จำนวน.....คน

ไม่ผ่าน จำนวน.....คน

คิดเป็นร้อยละ.....

คิดเป็นร้อยละ.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 – 9	ดีเยี่ยม
4 – 6	ดี
1 – 3	พอใช้
0	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่านการประเมิน : นักเรียนได้คะแนน ร้อยละ 60 ถือว่า “ผ่านการประเมิน”

แบบทดสอบวัดความฉลาดรู้ด้านประวัติศาสตร์ ตามแนว PISA
เรื่อง การศึกษาเรื่องราวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน

คำชี้แจง

1. ข้อสอบมี 20 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเหมาะสมที่สุดเพียงข้อเดียว
2. อ่านสถานการณ์ ข้อความ ตาราง และข้อมูลหลักฐานให้ครบถ้วนก่อนตอบคำถาม
3. ใช้ความรู้เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับข้อมูลในโจทย์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้เฉพาะนอกบทอ่าน
4. สถานการณ์และชุดหลักฐานบางส่วนจัดทำขึ้นเพื่อการประเมิน ให้วินิจฉัยตามข้อมูลที่กำหนด

สถานการณ์ที่ 1 เตรียมสำรวจเรื่องราวในท้องถิ่น

ใช้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ตอบข้อ 1–5

กล่องเครื่องมือของนักประวัติศาสตร์รุ่นเยาว์

- ภาพถ่ายเก่าที่สร้างขึ้นในช่วงเวลาที่ศึกษา มีวันที่และสถานที่บันทึกไว้ด้านหลัง
- เสียงสัมภาษณ์ผู้สูงอายุซึ่งบันทึกในปัจจุบัน
- หนังสือประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ผู้เขียนเรียบเรียงภายหลังจากเอกสารหลายชิ้น
- โพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ที่ระบุผู้เขียน วันที่ หรือแหล่งอ้างอิง

1. ก่อนเริ่มศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น นักเรียนควรดำเนินการใดเป็นอันดับแรก

- ก. สร้างเรื่องราวและจัดทำสื่อดิจิทัลทันที
- ข. จัดลำดับหลักฐานจากน่าเชื่อถือมากไปหาน้อย
- ค. กำหนดหัวข้อและตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์ให้ชัดเจน
- ง. สัมภาษณ์บุคคลในชุมชนทุกคนโดยยังไม่กำหนดประเด็น

2. ข้อใดเป็นหลักฐานขั้นต้นได้ชัดเจนที่สุดสำหรับการศึกษาสภาพชุมชนในช่วงเวลาหนึ่ง

- ก. ภาพถ่ายที่สร้างขึ้นในช่วงเวลานั้นและตรวจสอบวัน-สถานที่ได้
- ข. หนังสือเรียนที่สรุปเรื่องราวจากงานวิจัยหลายเล่ม
- ค. คลิปวิดีโอปัจจุบันที่เล่าความเห็นโดยไม่อ้างอิงหลักฐาน
- ง. บทความสรุปประวัติชุมชนที่เขียนขึ้นภายหลังหลายสิบปี

3. ข้อใดเป็นหลักฐานชั้นรอง

- ก. สมุดบันทึกของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์
- ข. หนังสือราชการที่จัดทำในช่วงเวลาที่ศึกษา
- ค. ภาพถ่ายต้นฉบับที่มีวันที่กำกับ
- ง. หนังสือประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่วิเคราะห์หลักฐานเก่าหลายประเภท

4. การกระทำใดตรงกับขั้นตรวจสอบหลักฐานมากที่สุด

- ก. เลือกหัวข้อที่นักเรียนสนใจและกำหนดขอบเขตเวลา
- ข. ตรวจสอบผู้สร้าง วันเวลา ที่มา จุดประสงค์ และเปรียบเทียบกับหลักฐานอื่น
- ค. ตีความความหมายของเหตุการณ์โดยเชื่อมโยงบริบทของสังคม
- ง. เขียนข้อสรุปและนำเสนอแก่เพื่อนในชั้นเรียน

5. ขั้นตอนสุดท้ายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ควรมีลักษณะใด

- ก. คัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ศึกษา
- ข. สรุปและนำเสนอข้อค้นพบอย่างมีเหตุผล พร้อมระบุหลักฐานอ้างอิง
- ค. เพิ่มคำบอกเล่าที่น่าสนใจ แม้ไม่สามารถตรวจสอบที่มาได้
- ง. ตัดข้อมูลที่ยังไม่แน่นอนออกทั้งหมดโดยไม่ชี้แจงข้อจำกัด

สถานการณ์ที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของชุมชนรอบวัดไทร

อ่านเป้าหมายและชุดหลักฐาน แล้วตอบข้อ 6–10

เป้าหมายของกลุ่ม

- ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านการคมนาคมและวิถีชีวิตของชุมชนรอบวัดไทร ระหว่าง พ.ศ. 2505–2520

รหัส	หลักฐาน	ข้อมูลสำคัญ/ข้อจำกัด
A	ภาพถ่าย พ.ศ. 2505	เห็นท่าเรือและแนวร้านค้า ด้านหลังเขียนปีด้วยลายมือแต่ไม่ทราบผู้เขียน
B	สัมภาษณ์ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2569	เล่าว่าการเดินทางทางถนนเพิ่มขึ้นภายหลัง แต่จำปีที่แน่นอนไม่ได้
C	แผนที่เทศบาล พ.ศ. 2520	แสดงแนวถนนและเขตตลาด มีตราหน่วยงานและเลขทะเบียนเอกสาร
D	โพสต์สื่อสังคมออนไลน์	ระบุว่า “ถนนมีมาก่อนบ้านทุกหลัง” แต่ไม่แสดงที่มาของข้อมูล

6. คำถามทางประวัติศาสตร์ข้อใดสอดคล้องกับเป้าหมายของกลุ่มมากที่สุด

- ก. วัดไทรมีสีใดในปัจจุบัน
- ข. ใครเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ค. นักท่องเที่ยวชอบถ่ายภาพบริเวณใดของชุมชน
- ง. ระหว่าง พ.ศ. 2505–2520 เส้นทางคมนาคมรอบวัดไทรเปลี่ยนแปลงอย่างไร และส่งผลต่อวิถีชุมชนอย่างไร

7. หากต้องการตรวจสอบว่าภาพถ่าย A สร้างขึ้นใน พ.ศ. 2505 จริง ควรทำอย่างไร

- ก. ตรวจสอบรอยบนภาพ เปรียบเทียบสถานที่กับเอกสารที่ลงวันที่ และค้นข้อมูลของผู้ถ่ายหรือร้านถ่ายภาพ
- ข. เชื้อปีที่เขียนด้านหลังภาพทันที เพราะเป็นภาพเก่า
- ค. ถามเพื่อนในกลุ่มว่าเห็นด้วยกับปีที่ระบุหรือไม่
- ง. ปรับสีภาพให้ชัดแล้วถือว่าได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว

8. หากคำบอกเล่า B ไม่ตรงกับช่วงเวลาปรากฏในแผนที่ C กลุ่มควรดำเนินการอย่างไร

- ก. เลือกใช้คำบอกเล่าเพียงอย่างเดียว เพราะผู้สูงอายุอยู่ในชุมชนมานาน
- ข. เลือกใช้แผนที่เพียงอย่างเดียว เพราะเอกสารราชการถูกต้องเสมอ
- ค. บันทึกจุดที่ขัดแย้ง แยกความทรงจำออกจากข้อเท็จจริง และค้นหลักฐานร่วมสมัยเพิ่มเติม
- ง. ตัดหลักฐานทั้งสองชิ้นออกเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการสรุป

9. ข้อใดเป็นการนำหลักฐานไปใช้อย่างเหมาะสมที่สุด

- ก. ใช้ D ยืนยันว่าถนนเกิดก่อนบ้านทุกหลัง เพราะข้อความเขียนอย่างมั่นใจ
- ข. ใช้ B ระบุปีที่สร้างถนนอย่างแน่นอน แม้ผู้ให้สัมภาษณ์จำปีไม่ได้
- ค. ใช้ A เพียงขึ้นเดียวสรุปวิถีชีวิตของชุมชนตลอด 15 ปี
- ง. ใช้ C อธิบายแนวถนนใน พ.ศ. 2520 แล้วเปรียบเทียบกับ A และหลักฐานช่วงก่อนหน้า เพื่อพิจารณาความเปลี่ยนแปลง

10. รูปแบบการนำเสนอใดแสดงการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ได้ดีที่สุด

- ก. เส้นเวลาแสดงข้อค้นพบควบคู่หลักฐานอ้างอิง พร้อมระบุจุดที่ยังไม่แน่นอน
- ข. โปสเตอร์ที่มีภาพสวยงาม แต่ไม่มีคำอธิบายแหล่งที่มา
- ค. คลิปที่เล่าเฉพาะข้อมูลจากโพสต์ D เพราะเข้าใจง่าย
- ง. แผนที่ปัจจุบันเพียงแผ่นเดียวโดยไม่เปรียบเทียบกับอดีต

สถานการณ์ที่ 3 สืบค้นเรื่องราวครูลำยองกับเหตุการณ์ พ.ศ. 2484

พิจารณาความสัมพันธ์ ความสอดคล้อง และข้อจำกัดของหลักฐาน แล้วตอบข้อ 11 – 15

คำถามของกลุ่ม

- เกิดเหตุการณ์ใดขึ้นในท้องถิ่นช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2484 และหลักฐานแต่ละชิ้นช่วยอธิบายบทบาทของครูลำยองได้มากน้อยเพียงใด

รหัส	หลักฐาน	สาระสำคัญ	ข้อสังเกต
A	สำเนารายงานราชการ ลงวันที่ 9 ธ.ค. 2484	ระบุวัน เวลา และบุคคลบางส่วน	มีเลขทะเบียนและที่มาของสำเนา
B	สัมภาษณ์ญาติ พ.ศ. 2569	ถ่ายทอดเรื่องที่ได้ยินจากคนรุ่นก่อน เน้นความกล้าหาญ	ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์
C	หนังสือพิมพ์ ลงวันที่ 10 ธ.ค. 2484	รายงานเหตุการณ์และการต่อต้านในพื้นที่	ไม่กล่าวรายละเอียดบุคคลครบถ้วน
D	ป้ายอนุสรณ์ สร้าง พ.ศ. 2530	สรุปเหตุการณ์และยกย่องความกล้าหาญ	ไม่ระบุรายการอ้างอิง

11. หากต้องการยืนยันวันและบริบทของเหตุการณ์ หลักฐานคู่ใดสนับสนุนกันได้ดีที่สุด

- ก. A เพียงขึ้นเดียว เพราะเป็นเอกสารราชการ
- ข. B และ D เพราะต่างยกย่องความกล้าหาญ
- ค. A และ C เพราะสร้างใกล้เคียงเหตุการณ์และให้ข้อมูลคนละมุมที่เปรียบเทียบกันได้
- ง. D เพียงขึ้นเดียว เพราะติดตั้งในสถานที่สาธารณะ

12. หลักฐานใดควรพิจารณาอิทธิพลของจุดประสงค์เพื่อการรำลึกและยกย่องมากที่สุด
- A สำเนารายงานราชการ
 - D ป้ายอนุสรณ์
 - C หนังสือพิมพ์
 - ง. ข้อมูลวันเดือนปีที่ตรงกันระหว่าง A และ C
13. หาก A ระบุเวลา 07.00 น. แต่ C ใช้คำว่า “ช่วงเช้า” ข้อสรุปใดสมเหตุสมผลที่สุด
- ก. หลักฐานทั้งสองสอดคล้องกันในกรอบเวลากว้าง แต่ C ยังยืนยันเวลา 07.00 น. โดยตรงไม่ได้
 - ข. หลักฐานทั้งสองขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง จึงใช้ไม่ได้ทั้งคู่
 - ค. C ถูกต้องกว่า A เพราะเผยแพร่ต่อสาธารณะ
 - ง. A ถูกต้องเสมอเพราะเป็นเอกสารราชการ จึงไม่ต้องตรวจสอบต่อ
14. ข้อมูลใดจำเป็นที่สุดต่อการประเมินความน่าเชื่อถือของคำบอกเล่า B
- ก. จำนวนภาพประกอบที่ใช้ในนิทรรศการ
 - ข. ความยาวของคลิปสัมภาษณ์
 - ค. ผู้ให้ข้อมูลรับรู้เรื่องจากใคร ผ่านมาก็ทอด และใช้คำถามสัมภาษณ์อย่างไร
 - ง. จำนวนผู้ชมที่กดถูกใจคลิปสัมภาษณ์
15. ข้อใดเป็นการวิเคราะห์ที่ไม่ถูกต้อง
- ก. A และ C อาจใช้ตรวจสอบวันและบริบทซึ่งกันและกันได้
 - ข. B มีคุณค่าต่อความทรงจำของชุมชน แต่ต้องตรวจสอบกับหลักฐานอื่น
 - ค. D ช่วยศึกษาว่าคนรุ่นหลังเลือกจดจำเหตุการณ์อย่างไร
 - ง. D จัดทำภายหลังเหตุการณ์ จึงเป็นข้อมูลเท็จทั้งหมดโดยอัตโนมัติ

สถานการณ์ที่ 4 กองบรรณาธิการนิทรรศการดิจิทัล “สุราษฎร์ธานีจากหลักฐาน”

ประเมินคุณภาพข้อกล่าวอ้างและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล แล้วตอบข้อ 16 – 20

ชิ้นงาน	ข้อกล่าวอ้างของกลุ่ม	หลักฐานที่ใช้
1. พระธาตุศรีสุราษฎร์	“เป็นหลักฐานเพียงแห่งเดียวที่สะท้อนศรัทธาของชาวสุราษฎร์ธานีทุกยุค”	แผ่นพับท่องเที่ยวไม่ระบุแหล่งอ้างอิง และภาพถ่ายปัจจุบัน
2. ศาลเจ้าฮกเกี้ยน	“ช่วยสะท้อนบทบาทของชุมชนชาวจีนต่อเศรษฐกิจและวัฒนธรรมเมือง”	ภาพจารึก เอกสารท้องถิ่น งานวิจัย และสัมภาษณ์ 3 คน โดยตรวจสอบวันและที่มาแล้ว
3. วัดพัฒนาราม	“มีความสำคัญต่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง”	ทะเบียนวัดและหนังสือประวัติบุคคล แต่ปีของเหตุการณ์หนึ่งไม่ตรงกัน

หลักการของกองบรรณาธิการ

- ข้อกล่าวอ้างต้องไม่เกินกว่าหลักฐานที่มี
- ต้องระบุแหล่งอ้างอิงและแยกข้อเท็จจริง การตีความ และข้อจำกัดออกจากกัน
- การใช้คำสัมภาษณ์ต้องได้รับความยินยอมและนำเสนออย่างเคารพผู้ให้ข้อมูล

16. ข้อกล่าวอ้างใดยังไม่พร้อมเผยแพร่มากที่สุด

- ก. ชิ้นงาน 2 เพราะใช้หลักฐานหลายประเภทเกินไป
- ข. ชิ้นงาน 1 เพราะใช้ถ้อยคำเหมารวมว่า “เพียงแห่งเดียว” และ “ทุกยุค” จากหลักฐานจำกัด
- ค. ชิ้นงาน 3 เพราะหลักฐานสองชิ้นมีปีต่างกัน จึงศึกษาต่อไม่ได้
- ง. ทั้งสามชิ้นงานพร้อมเผยแพร่เท่ากัน

17. ข้อใดเป็นการปรับข้อกล่าวอ้างของชิ้นงาน 1 ที่เหมาะสมที่สุด

- ก. พระธาตุศรีสุราษฎร์พิสูจน์ความเชื่อของคนทุกคนในจังหวัดได้อย่างแน่นอน
 - ข. ไม่มีสถานที่ใดในจังหวัดเกี่ยวข้องกับศรัทธานอกจากพระธาตุศรีสุราษฎร์
 - ค. ภาพถ่ายปัจจุบันเพียงภาพเดียวเพียงพอที่จะอธิบายศรัทธาทุกยุค
 - ง. พระธาตุศรีสุราษฎร์เป็นแหล่งเรียนรู้แห่งหนึ่งที่สะท้อนศรัทธาในบริบทที่หลักฐานกล่าวถึง
- ส่วนข้อสรุปครอบคลุมทุกยุคต้องมีหลักฐานเพิ่ม

18. ก่อนเผยแพร่ชิ้นงาน 2 กองบรรณาธิการควรทำสิ่งใดเป็นลำดับสำคัญ

- ก. เพิ่มดนตรีและภาพเคลื่อนไหวเพื่อให้ข้อกล่าวอ้างดูน่าเชื่อถือ
- ข. ตรวจที่มา เปรียบเทียบสาระจากหลักฐานต่างประเภท อ้างอิงให้ตรวจย้อนกลับได้และตรวจความยินยอมในการสัมภาษณ์
- ค. ตัดคำสัมภาษณ์ที่เห็นต่างออกทั้งหมดเพื่อให้เรื่องราวเป็นแนวเดียวกัน
- ง. เปลี่ยนข้อค้นพบเป็นคำขวัญโดยไม่ต้องอธิบายกระบวนการศึกษา

19. เมื่อปีของเหตุการณ์ในหลักฐานชิ้นงาน 3 ไม่ตรงกัน ควรตัดสินใจอย่างไร

- ก. เลือกปีจากหนังสือที่มีรูปเล่มสวยกว่า
- ข. เฉลี่ยตัวเลขปีทั้งสองแล้วใช้ค่ากลาง
- ค. ชี้แจงความแตกต่าง ระบุว่าหลักฐานใดให้ข้อมูลใด ค้นหลักฐานร่วมสมัยเพิ่ม และยังไม่สรุปปีอย่างเด็ดขาด
- ง. ลบเรื่องดังกล่าวออกจากประวัติศาสตร์ท้องถิ่นทั้งหมด

20. เกณฑ์ใดเหมาะสมที่สุดสำหรับประเมินว่านิทรรศการดิจิทัลมีความน่าเชื่อถือ

- ก. มีคำถามชัด ใช้หลักฐานหลากหลาย ตรวจสอบที่มา ตีความอย่างมีเหตุผล อ้างอิงโปร่งใส และบอกข้อจำกัดอย่างเคารพชุมชน
- ข. มีจำนวนภาพมากและใช้สีสันทัดเด่น
- ค. มีผู้เข้าชมจำนวนมาก แม้ไม่มีแหล่งอ้างอิง
- ง. เล่าเรื่องให้สนุกโดยตัดข้อมูลที่ขัดแย้งออกทั้งหมด

เฉลยและตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

โครงสร้างข้อสอบ

ระดับพฤติกรรม	จำนวนข้อ	หมายเลขข้อ	ลักษณะการวัด
ความจำ	5	1 – 5	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ 5 ขั้นตอนและประเภทหลักฐาน
ความเข้าใจและนำไปใช้	5	6 – 10	ใช้ขั้นตอนและหลักฐานในสถานการณ์ศึกษาชุมชน
การวิเคราะห์	5	11 – 15	เปรียบเทียบความสอดคล้อง จุดประสงค์และข้อจำกัดของหลักฐาน
การประเมินค่า	5	16 – 20	ตัดสินคุณภาพข้อกล่าวอ้างและแนวทางเผยแพร่ที่รับผิดชอบ

การกระจายคำตอบที่ถูกต้อง

ก	ข	ค	ง
ข้อ 2, 7, 10, 13, 20	ข้อ 4, 5, 12, 16, 18	ข้อ 1, 8, 11, 14, 19	ข้อ 3, 6, 9, 15, 17

เฉลยพร้อมเหตุผลย่อ

ข้อ	ระดับ	เฉลย	เหตุผลย่อ
1	ความจำ	ค	วิธีการทางประวัติศาสตร์เริ่มจากกำหนดหัวข้อและคำถามให้ชัดเจน
2	ความจำ	ก	ภาพที่สร้างในช่วงเวลาศึกษาและตรวจสอบที่มาได้เป็นหลักฐานขั้นต้น
3	ความจำ	ง	หนังสือที่วิเคราะห์หลักฐานเดิมภายหลังเป็นหลักฐานชั้นรอง
4	ความจำ	ข	การตรวจผู้สร้าง เวลา ที่มา จุดประสงค์ และเทียบหลักฐานคือการตรวจสอบหลักฐาน
5	ความจำ	ข	ขั้นสุดท้ายคือสรุปและนำเสนออย่างมีเหตุผลพร้อมอ้างอิง
6	เข้าใจ/นำไปใช้	ง	คำถามกำหนดเวลา ประเด็นการคมนาคม และผลต่อวิถีชีวิตตรงกับเป้าหมาย
7	เข้าใจ/นำไปใช้	ก	ต้องตรวจสอบรอยและเทียบกับเอกสารที่ลงวันที่ ไม่เชื่อข้อความหลังภาพทันที
8	เข้าใจ/นำไปใช้	ค	ความขัดแย้งต้องบันทึกและตรวจสอบเพิ่ม มิใช่เลือกหลักฐานตามความชอบ
9	เข้าใจ/นำไปใช้	ง	แผนที่บอกสภาพ ณ พ.ศ. 2520 และต้องเทียบหลักฐานช่วงอื่นก่อนสรุปการเปลี่ยนแปลง
10	เข้าใจ/นำไปใช้	ก	เส้นเวลาพร้อมอ้างอิงและข้อจำกัดทำให้ตรวจสอบกระบวนการได้
11	วิเคราะห์	ค	A และ C อยู่ใกล้เหตุการณ์และให้ข้อมูลที่ตรวจสอบกันได้
12	วิเคราะห์	ข	ป้ายอนุสรณ์มีจุดประสงค์ด้านการรำลึกและยกย่องชัดเจน
13	วิเคราะห์	ก	07.00 น. อยู่ในช่วงเช้า จึงสอดคล้องในภาพรวมแต่ยังไม่ยืนยันเวลาเดียวกัน
14	วิเคราะห์	ค	ลำดับการรับรู้และวิธีสัมภาษณ์มีผลโดยตรงต่อความน่าเชื่อถือของคำบอกเล่า
15	วิเคราะห์	ง	หลักฐานที่เกิดภายหลังมิได้เป็นเท็จโดยอัตโนมัติ แต่ต้องใช้ตามคุณค่าและข้อจำกัด

ข้อ	ระดับ	เฉลย	เหตุผลย่อ
16	ประเมินค่า	ข	ถ้อยคำเด็ดขาดเกินกว่าหลักฐานเพียงแผ่นพับและภาพปัจจุบันจะรองรับ
17	ประเมินค่า	ง	ข้อกล่าวอ้างใหม่จำกัดขอบเขตตามหลักฐานและเปิดเผยว่าต้องค้นข้อมูลเพิ่ม
18	ประเมินค่า	ข	การตรวจที่มา อ้างอิง เปรียบเทียบ และเคารพสิทธิผู้ให้ข้อมูลเป็นเกณฑ์หลักก่อนเผยแพร่
19	ประเมินค่า	ค	ต้องเปิดเผยข้อมูลต่างกัน ค้นหลักฐานเพิ่ม และระงับข้อสรุปที่ยังไม่แน่นอน
20	ประเมินค่า	ก	เกณฑ์ครอบคลุมคำถาม หลักฐาน การตรวจสอบ การตีความ ความโปร่งใส และจริยธรรม

เกณฑ์การให้คะแนน: ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ 0 คะแนน รวม 20 คะแนน

